

هیأت معاونت
ملل متحد
در افغانستان

کمیته‌ری عالی
ملل متحد
برای حقوق بشر

افغانستان

محافظت افراد ملکی در منازعات مسلحانه

گزارش سال ۲۰۱۹

فبروری ۲۰۲۰ | کابل، افغانستان

خلاصه گزارش

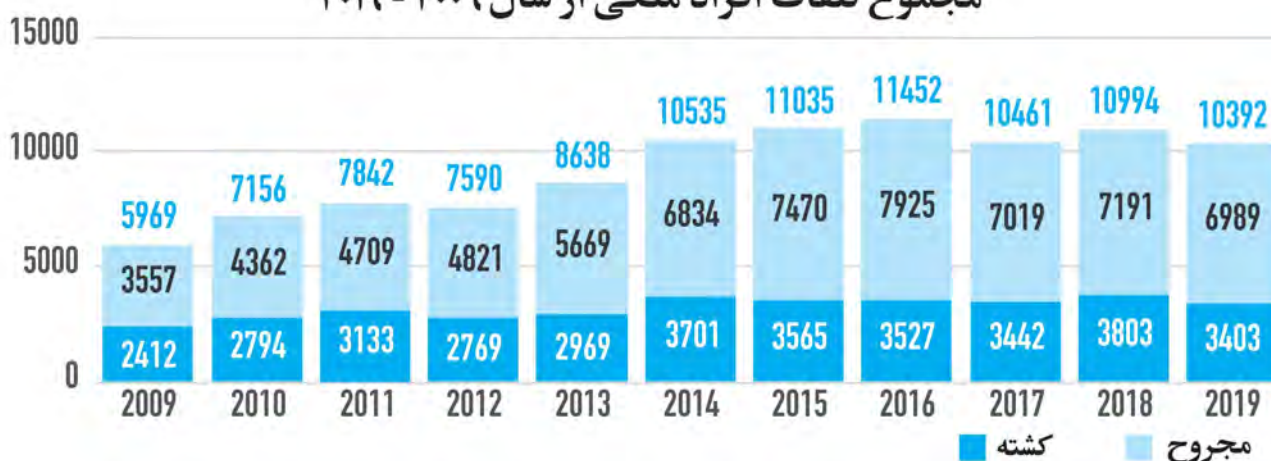
بیانگر کاهش پنج درصدی در مقایسه با سال ۲۰۱۸ بوده و از سال ۲۰۱۳ بدینسو پائین ترین میزان تلفات افراد ملکی می باشد.^۱ این کاهش ناشی از کاهش تلفات افراد ملکی منسوب به شاخه خراسان دولت اسلامی عراق و شام (شاخه خراسان داعش) می باشد. تلفات افراد ملکی توسط سایر طرف های درگیر بخصوص طالبان و نیروهای نظامی بین المللی افزایش یافته است.

در طول سال، نوسانات چشمگیر در میزان خشونت ها به وجود آمد، که هم زمان با پیشرفت ها و عقب نشینی ها در خلال گفتگوها میان طالبان و ایالات متحده امریکا در دوحه بود. شش ماه نخست سال شاهد حملات شدید هوایی توسط نیروهای نظامی بین المللی و عملیات های تلاشی توسط

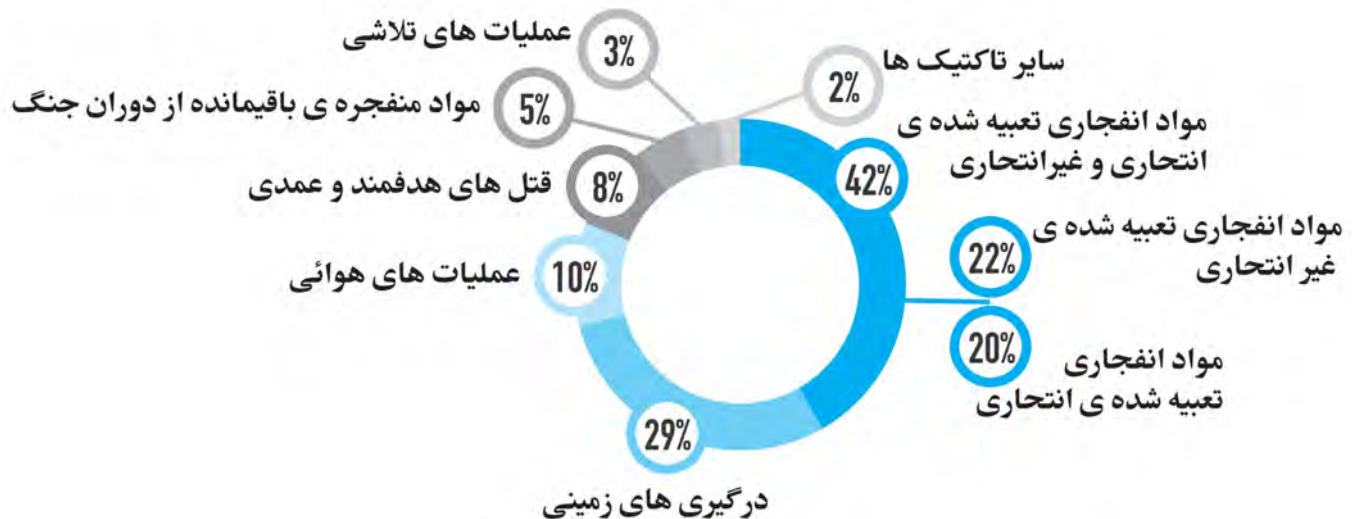
درگیری های مسلحانه در افغانستان کماکان باعث تلفات گسترده ی افراد ملکی در سال ۲۰۱۹ شده، چنانچه یوناما بیش از ۱۰۰۰۰ مورد تلفات ملکی را برای ششمین سال متوالی به ثبت رسانده است. از زمانیکه یوناما ثبت تلفات افراد ملکی را به گونه منظم در سال ۲۰۰۹ آغاز کرد، این مأموریت بیش از ۱۰۰۰۰۰ مورد تلفات ملکی را به ثبت رسانیده که شامل بیشتر از ۳۵۰۰۰ کشته و ۶۵۰۰۰ مجروح می شود. با آنهم، با توجه به آسیب های گسترده و دوامدار فزیک، روحی، اجتماعی، اقتصادی و رفاهی روی افراد، خانواده ها و جوامع، تأثیرات این درگیری ها فراتر از آمار و ارقام ارائه شده می باشد.

یوناما ۱۰۳۹۲ مورد تلفات ملکی (۳۴۰۳ کشته و ۶۹۸۹ مجروح) ناشی از درگیری های مسلحانه را ثبت نموده که

مجموع تلفات افراد ملکی از سال ۲۰۰۹ - ۲۰۱۹

تلفات افراد ملکی به اساس تاکتیک ها

می باشد. باوجود میزان پائین تلفات افراد ملکی در ربع چهارم سال در مقایسه با عین زمان در سال ۲۰۱۸،^۶ این سال با بلندترین میزان تلفات ملکی ناشی از حملات هوایی و عملیات های تلاشی طی یک سال و همچنین بیشترین تعداد تلفات افراد ملکی برخاسته از حملات غیرانتحاری با استفاده از مواد منفجره تعبیه شده از سال ۲۰۱۵ بدینسو، خاتمه یافت. عناصر مخالف دولت کماکان باعث بیشترین (۶۲ درصد) تلفات افراد ملکی در سال ۲۰۱۹ شدند. آنها در سال ۲۰۱۹ به استفاده از مواد منفجره تعبیه شده در حملات انتحاری و غیرانتحاری در بلندترین سطح ادامه دادند؛ این دو رویکرد مشترکاً باعث بلندترین میزان تلفات ملکی شد که ۴۲ درصد مجموع تلفات ملکی را تشکیل می دهد. یوناما ۴۳۳۶ مورد تلفات ملکی (

نیروهای افغانستان به ویژه نیروهای خاص ریاست امنیت ملی بود. این عملیات ها باعث کشتار بیشتر افراد ملکی توسط نیروهای طرفدار دولت^۲ نسبت به کشتار افراد ملکی توسط عناصر مخالف حکومت^۳ در نیمه سال شد - رویکردی که یوناما قبل از سال ۲۰۱۹ ثبت نکرده بود.^۴ این روند با ربع سوم سال که خشونت ها افزایش چشمگیر یافته و باعث بیشترین تعداد تلفات ملکی در یک ربع سال از زمان ثبت منظم تلفات ملکی در سال ۲۰۰۹ توسط یوناما شد^۵، به همراه بوده است. این افزایش اساساً برخاسته از بلند رفتن میزان تلفات افراد ملکی ناشی از حملات انتحاری و غیرانتحاری با استفاده از مواد منفجره تعبیه شده توسط عناصر مخالف دولت به ویژه طالبان و همچنین در نتیجه خشونت های مربوط به انتخابات

۸۸۵ کشته و ۳۴۵۱ مجروح) ناشی از استفاده‌ی مواد منفجره تعبیه شده در حملات انتحاری و غیرانتحاری را ثبت نموده، که شش درصد کاهش را نسبت به سال ۲۰۱۸ نشان می‌دهد. با آنهم، تلفات افراد ملکی مشخصاً منسوب به طالبان که از اثر تاکتیک‌های مرتبط به انفجار مواد منفجره تعبیه شده به وقوع پیوست، به بلندترین حدی رسید که یوناما تا اکنون طی یک سال به ثبت رسانیده است.

حملات انتحاری با استفاده از مواد منفجره تعبیه شده به شمول حملات پیچیده توسط عناصر مخالف دولت در سال ۲۰۱۹ باعث ۲۰۷۸ مورد تلفات ملکی (۳۷۸ کشته و ۱۷۰۰ مجروح) شد که بیانگر ۲۶ درصد کاهش در مقایسه با سال ۲۰۱۸ می‌باشد. باوجود آن، این کاهش اساساً برخاسته از کاهش چشمگیر در میزان چنین عملیات‌ها توسط شاخه خراسان داعش^۷ می‌باشد. از سوی دیگر، مانند افزایش در میزان حملات طالبان با استفاده از مواد منفجره جاسازی شده در وسایط بزرگ ("بمب‌های جاسازی شده در لاری")^۸، حملات انتحاری به شمول حملات پیچیده آنها نیز در سال ۲۰۱۹ به گونه قابل ملاحظه افزایش یافت.

یوناما افزایش در تلفات افراد ملکی ناشی از انفجار مواد منفجره تعبیه شده در حملات غیرانتحاری توسط طالبان و شاخه خراسان داعش در سال ۲۰۱۹ را ثبت کرده است. حملات با استفاده از این گونه مواد باعث ۲۲۵۸ مورد تلفات ملکی (۵۰۷ کشته و ۱۷۵۱ مجروح) گردید که نمایانگر ۲۴

درصد افزایش در مقایسه با سال ۲۰۱۸ می‌باشد. با آنهم، طالبان باعث سه برابر بیشتر تلفات ملکی ناشی از حملات غیرانتحاری با استفاده از مواد منفجره تعبیه شده در مقایسه با شاخه خراسان داعش شده است. آنچه مایه نگرانی است، ادامه‌ی استفاده از مواد منفجره تعبیه شده نوع فشاری می‌باشد که به عنوان ماین ضد پرسونل عمل می‌کند. یوناما مواردی را ثبت کرده که طی آن این گونه مواد که توسط طالبان جاسازی شده بود، فقط با وارد شدن وزن یک طفل روی آن منفجر می‌گردید. یوناما یک بار دیگر اکیداً از طالبان می‌خواهد که استفاده از مواد منفجره تعبیه شده نوع فشاری که به وسیله قربانی فعال می‌شود و اساساً بدون تفکیک عمل می‌کنند را کاملاً متوقف نموده و تعهد قبلی شان مبنی بر عدم استفاده از ماین‌های ضد پرسونل در عملیات‌های شان را رعایت نمایند.

درگیری‌های زمینی عمدتاً میان نیروهای طرفدار حکومت و عناصر مخالف دولت کماکان دومین عامل مهم تلفات افراد ملکی در سال ۲۰۱۹ باقی مانده است. پس از سال ۲۰۱۳، یوناما پائین‌ترین میزان تلفات افراد ملکی ناشی از درگیری‌های زمینی را به ثبت رسانیده است. از ۱ جنوری الی ۳۱ دسامبر ۲۰۱۹، درگیری‌های زمینی در افغانستان باعث ۳۰۵۷ مورد تلفات ملکی (۷۶۳ کشته و ۲۲۹۴ مجروح) شد که بیانگر ۱۰ درصد کاهش در مقایسه با سال ۲۰۱۸ بوده و منعکس‌کننده سومین سالی است که در مجموع شاهد

کاهش می باشد. کاهش مجموعی در تلفات ملکی برخاسته از درگیری های زمینی اساساً از اثر کاهش ۳۷ درصدی در تلفات ملکی ناشی از انداخت (شلیک) مستقیم بوده ولی قسملاً متأثر از افزایش هفت درصدی تلفات ملکی از اثر انداخت (شلیک) غیرمستقیم می باشد. برخلاف سال های قبل که عناصر مخالف دولت باعث تلفات ملکی بیشتر از اثر درگیری های زمینی شدند، نیروهای طرفدار دولت در سال ۲۰۱۹ تقریباً باعث میزان بیشتر تلفات ملکی ناشی از این تاکتیک شدند که این آمار اساساً به دلیل افزایش اندک در تلفات ملکی برخاسته از انداخت غیرمستقیم توسط نیروهای ملی امنیتی افغانستان می باشد. تلفات افراد ملکی ناشی از درگیری های زمینی توسط عناصر مخالف دولت ۱۱ درصد کاهش یافت، در حالیکه این گونه تلفات توسط نیروهای طرفدار دولت ۲۵ درصد افزایش داشته است.

آنچه مشخصاً مایه نگرانی است، ادامه ی هدف قرار گرفتن افراد ملکی توسط عناصر مخالف دولت می باشد که با استفاده از انواع مختلف تاکتیک ها به شمول مواد منفجره تعبیه شده انتحاری و غیرانتحاری صورت گرفته است.^۹ یوناما کاهش ۳۱ درصدی را در تلفات ملک ناشی از این تاکتیک در سال ۲۰۱۹ در مقایسه با سال ۲۰۱۸ ثبت نمود، که اکثراً ناشی از کاهش چشمگیر در میزان تلفات افراد ملکی برخاسته از حملات انتحاری به شمول حملات پیچیده توسط شاخه خراسان داعش علیه افراد ملکی می باشد. تلفات ملکی ناشی

از حملات عمدی علیه افراد ملکی که به طالبان نسبت داده شده، صرفاً شش درصد کاهش یافته است، در حالیکه این گونه حملات منسوب به شاخه خراسان داعش الی ۴۸ درصد کاهش را نشان می دهد. باوجود این، به رغم کاهش مجموعی، یوناما از ناحیه افزایش تلفات افراد ملکی ناشی از حملات عمدی که قضات و سارنوالان، کارمندان صحی، و کارکنان امداد رسان مورد هدف قرار می گیرند و همچنان ادامه حملات شاخه خراسان داعش علیه جمعیت مسلمان اهل تشیع که بیشتر شان را گروه قومی هزاره ها تشکیل می دهد، مشخصاً نگران کننده است. این حملات شامل واقعه مرگبار سال می شود که به تاریخ ۱۷ آگست یک حمله انتحاری با انگیزه فرقه گرایانه توسط شاخه خراسان داعش در کابل در یک مراسم عروسی که اکثر اشتراک کنندگان آن را مسلمانان اهل تشیع تشکیل می داد، به وقوع پیوست و در آن ۹۱ فرد ملکی کشته و ۱۴۳ تن دیگر به شمول زنان و اطفال مجروح شدند. یوناما از حملات طالبان بالای مدافعین حقوق بشر و کارکنان امداد رسان که برای انکشاف و تامین حقوق بشر فعالیت می کنند، نیز نگران می باشد؛ این حملات شامل حمله مورخ ۸ می علیه مؤسسه غیر دولتی کونتر پارت انترنشنل (Counterpart International) در کابل می شود که مؤسسه بین المللی پاملرنه (Care International) را نیز متأثر ساخت، و همچنان در برگیرنده اختطاف و قتل عبدالصمد امیری، یک تن از مدافعین حقوق بشر از کمیسیون

مستقل حقوق بشر افغانستان در ولایت غور در ماه سپتامبر می باشد.

پس از حملات متأثر کننده علیه افراد و اهداف ملکی در جریان انتخابات پارلمانی در سال ۲۰۱۸، یوناما حملات علیه رای دهندگان، کارمندان تیم های انتخاباتی، نامزدان و سایر افراد دخیل در روند انتخابات را ثبت نموده که به منظور آمادگی برای انتخابات ریاست جمهوری سال ۲۰۱۹ و در جریان آن روی دست گرفته شده بود. اکثر حملات متذکره توسط طالبان انجام یافته است. استفاده گسترده از انداخت غیر مستقیم در ساحات مزدحم ملکی در روز انتخابات باعث میزان قابل ملاحظه خسارات و تلفات ملکی به شمول اطفال در خانه های شان شد، در حالی که جاسازی مواد منفجره تعبیه شده در نزدیکی یا داخل مراکز رای دهی، رای دهندگان را با خطرات احتمالی زیادی مواجه ساختند. یوناما یک بار دیگر اذعان می دارد که حملات عمدی به منظور هدف قرار دادن افراد و اهداف ملکی نقض جدی حقوق بشردوستانه بین المللی می باشد که ممکن جرایم جنگی محسوب شوند.

یوناما ۹ موردی را ثبت کرده که عناصر مخالف دولت ظاهراً بر مبنای فیصله نهاد عدلی و قضائی موازی شان، به مجازات ظالمانه، غیر انسانی و توهین آمیز به شمول اعدام اقدام کردند. یوناما تاکید می کند که چنین مجازات تخطی و نقض حقوق بشر محسوب شده و مجازات شدید مانند اعدام، نقض جدی حقوق بشردوستانه بین المللی محسوب می شود که ممکن

جرایم جنگی تلقی شوند.

در سال ۲۰۱۹، یوناما ۱۰۴۵ مورد تلفات ملکی (۷۰۰ کشته و ۳۴۵ مجروح) را در نتیجه حملات هوایی نیروهای طرفدار دولت، ثبت کرده است. رقم متذکره افزایش اندکی را در مجموع تلفات ملکی ناشی از حملات هوایی نیروهای طرفدار دولت نشان می دهد و شاهد روند صعودی برای پنجمین سال متوالی می باشد و نیز باعث بلندترین میزان تلفات ملکی شده است.^{۱۰} حملات هوایی ۱۰ درصد کل تلفات افراد ملکی را تشکیل می دهد که اکثر آن (۷۲ درصد) توسط نیروهای نظامی بین المللی صورت گرفته است. هرچند نیروهای هوایی افغانستان پس از دسامبر ۲۰۱۸ ظرفیت انجام حملات هوایی را کسب کردند و احتمال افزایش تلفات ملکی منسوب به این نیروها وجود داشت، اما یوناما کاهشی را در این گونه تلفات که منسوب به آنهاست، به ثبت رسانیده است.^{۱۱}

یوناما مشخصاً در مورد پالیسی های هدف گیری مربوطه به نیروهای نظامی ایالات متحده در افغانستان (USFOR-A) نگران است که به اساس آن افرادی که به گونه مستقیم در درگیری ها سهم ندارند و فعالیت های مسلحانه را به گونه دوامدار برای یک گروه مسلح انجام نمی دهند، بطور عمدی مورد هدف قرار می گیرند. مثلاً، افرادی که ممکن به طالبان یا شاخه خراسان داعش مساعدت مالی می نمایند.^{۱۲} یوناما یکبار دیگر خاطر نشان می سازد که افرادی که گروه مسلح مخالف را از طریق سیاسی، مالی یا انواع دیگر حمایت می

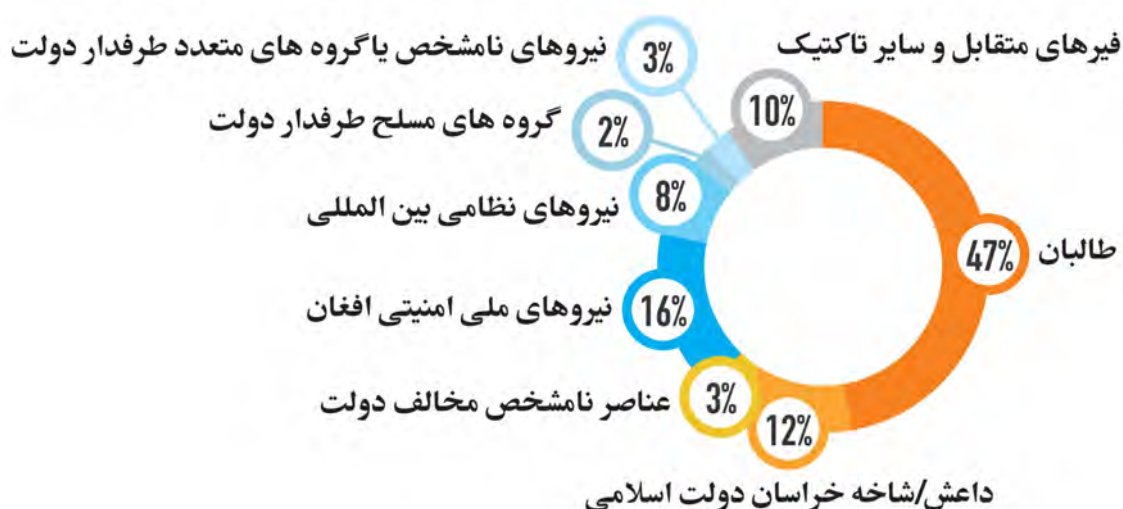
ولایت پکتیکا موسوم به نیروهای شاهین که یوناما برای نخستین بار تلفات افراد ملکی را در سال ۲۰۱۹ به آنها نسبت داد، صورت گرفته است. یوناما چندین رویداد قتل های عمدی افراد ملکی را در جریان عملیات های تلاشی ثبت کرده که بعضی آنها اعدام های صحرای محسوب می شوند.

زنان و اطفال کماکان به گونه نامتناسب از درگیری های مسلحانه متاثر شدند. یوناما ۱۲۰۲ مورد تلفات زنان (۳۴۵ کشته و ۸۵۷ مجروح) را ثبت کرده که افزایش چهار درصدی را در مقایسه با سال ۲۰۱۸ نشان می دهد. میزان افزایش تلفات زنان در نتیجه استفاده ی مواد منفجره تعبیه شده در حملات انتحاری و غیرانتحاری بیشتر از میزان کاهش در این گونه تلفات بر اثر حملات هوایی و درگیری های زمینی می باشد. یوناما ۳۱۴۹

کنند ولی فعالیت مسلحانه ی دوامدار را برای گروه مسلح سازمان یافته انجام نمی دهند، به اساس حقوق بشردوستانه بین المللی اعضای گروه مسلح محسوب نمی شوند.^{۱۳} به عنوان افراد ملکی، آنها در برابر حملات مصئون می باشند مگر هنگامیکه به گونه مستقیم در درگیری سهم داشته باشند.^{۱۴} در صورتی که این افراد در فعالیت های جنائی سهم بگیرند، اقدام مناسب در برابر آنها تنفیذ قانون می باشد، نه اقدامات نظامی.

یوناما به ثبت میزان بلند تلفات ملکی ناشی از استفاده ی قوا در جریان عملیات های تلاشی (حملات شبانه) ادامه داده، که این تلفات توسط نیروهای خاص امنیت ملی و نیروهای محافظت خوست و همچنان توسط گروه مسلح طرفدار دولت مستقر در

تلفات افراد ملکی توسط طرف های منازعه در سال ۲۰۱۹

مورد تلفات اطفال (۸۷۴ کشته و ۲۲۷۵ مجروح) را ثبت کرده که سه درصد افزایش را در مقایسه با سال ۲۰۱۸ نشان می دهد. تلفات زنان ۱۲ درصد کل تلفات افراد ملکی را تشکیل می دهد در حالیکه این رقم در تلفات اطفال ۳۰ درصد می باشد.

اطفال کماکان توسط طالبان، نیروهای ملی امنیتی افغانستان و گروه های مسلح طرفدار دولت استخدام و مورد استفاده قرار گرفتند. هرچند پیشرفت هایی توسط نیروهای ملی امنیتی افغانستان در زمینه جلوگیری از استخدام رسمی اطفال از طریق فعالیت واحد های محافظت اطفال در مراکز جلب و جذب نیروهای پولیس افغانستان صورت گرفته است، اما استفاده از اطفال به ویژه پولیس محلی افغانستان در پوسته های امنیتی و استفاده از پسران به مقاصد جنسی همچنان به عنوان معضل باقی مانده است.^{۱۵} باوجود آن، اکثر قضایای استخدام و استفاده از اطفال که توسط یوناما ثبت گردید، به طالبان نسبت داده شده است. یافته های یوناما نشان می دهد که کمیسیون شکایات و جلوگیری از تلفات ملکی طالبان در سال ۲۰۱۹ یک سلسله اقدامات مثبت را در عرصه ی تحقیق ادعا های استخدام اطفال توسط فرماندهان طالب روی دست گرفته بود. یوناما طالبان را به تلاش های بیشتر غرض جلوگیری از استخدام اطفال تشویق می کند.

به رغم جرم انگاری عمل بچه بازی^{۱۶} (یک نوع بدرفتاری و بهره کشی جنسی از پسران) در کود جزای جدید، یوناما

کماکان به گزارش هایی مبنی بر ارتکاب چنین جرایم مشخصاً توسط نیروهای ملی امنیتی افغانستان، دست میابد. پس از تنفیذ کود جزا در فبروری ۲۰۱۸، یوناما از پیگرد عدلی موفقانه تنها یک قضیه بر مبنای احکام کود جزا آگاهی دارد.^{۱۷} فرهنگ سکوت، شرمساری و ملامت کردن قربانی چالش های بزرگ فرا راه تلاش ها برای پاسخگو قرار دادن مرتکبین عمل بچه بازی می باشند.

حملات بالای مکاتب، شفاخانه ها، معلمین و کارمندان صحی و همچنان تهدید و ارباب روی توانائی مردم افغانستان به ویژه اطفال در بهره گیری از حق بشری دسترسی به آموزش و معیار های بلند دست یافتنی برای صحت فزیک و روانی اثر گذاشته است. در سال ۲۰۱۹، حملات بالای مکاتب و شفاخانه ها در جریان انتخابات ریاست جمهوری هنگامی به وقوع پیوست که از این اماکن من حیث مراکز رای دهی استفاده صورت گرفت. یوناما در رابطه به میزان بلند حملات نامتناسب و بدون تفکیک که در طول سال توسط طالبان صورت گرفت و باعث تخریب مکاتب و شفاخانه ها و آسیب به شاگردان و مریضان در داخل این اماکن شد، نگران می باشد. یوناما از ناحیه تأثیرات عملیات های تلاشی نیروهای طرفدار دولت روی عرضه خدمات های صحی و بالای کارکنان صحی در این اماکن نیز نگران می باشد.^{۱۸}

نسبت دادن تلفات افراد ملکی

یوناما اکثر موارد تلفات ملکی - ۶۲ درصد - را به عناصر مخالف دولت منسوب کرده، که از جمله ۴۷ درصد را به طالبان، ۱۲ درصد را به شاخه خراسان داعش و سه درصد را به طرف های نامعلوم و سایر عناصر مخالف دولت نسبت داده است.

نیروهای طرفدار دولت در سال ۲۰۱۹ باعث ۲۸ درصد تلفات افراد ملکی شدند که ۱۶ درصد توسط نیروهای ملی امنیتی افغانستان، تقریباً هشت درصد توسط نیروهای نظامی بین المللی، تقریباً دو درصد توسط گروه های مسلح طرفدار دولت و کمتر از سه درصد توسط گروه های نامعلوم یا نیروهای متعدد طرفدار دولت صورت گرفته است.^{۱۹}

تبادل آتش میان عناصر مخالف دولت و نیروهای طرفدار دولت در جریان درگیری های زمینی که مشخصاً به هیچ یکی از طرفین نسبت داده نشده، باعث هفت درصد تلفات افراد ملکی گردیده است. گلوله باری های منسوب به نیروهای نظامی پاکستان کمتر از یک درصد تلفات افراد ملکی را تشکیل داده است.^{۲۰} دو درصد باقیمانده تلفات افراد ملکی که اکثراً از اثر انفجار بقایای مواد انفجاری از دوران جنگ به وقوع پیوسته، به هیچ یک از طرف های درگیری نسبت داده نشده است.

عناصر مخالف دولت

در سال ۲۰۱۹، یوناما ۶۴۴۷ مورد تلفات افراد ملکی (۱۶۶۸ کشته و ۴۷۷۹ مجروح) را به عناصر مخالف دولت نسبت داده که رقم متذکره هشت درصد کاهش را در مقایسه با سال ۲۰۱۸ نشان می دهد. پس از کاهش فعالیت های طالبان و شاخه خراسان داعش در طول شش ماه نخست سال، تلفات ملکی منسوب به عناصر مخالف دولت در ربع سوم سال به اوج خود رسید و دلیل عمده آن حملات طالبان بود.

یوناما ۴۹۰۴ مورد تلفات ملکی (۱۳۰۱ کشته و ۳۶۰۳ مجروح) را به طالبان نسبت داده که رقم متذکره ۲۱ درصد افزایش را در مقایسه با سال ۲۰۱۸^{۲۱} نشان می دهد. آمار متذکره ۴۷ درصد مجموع تلفات افراد ملکی را تشکیل می دهد.^{۲۲} یوناما ۱۲۲۳ مورد تلفات افراد ملکی (۳۰۹ کشته و ۹۱۴ مجروح) را به شاخه خراسان داعش نسبت داده که ۴۴ درصد کاهش را در مقایسه با سال ۲۰۱۸ نشان می دهد. رقم متذکره ۱۲ درصد کل تلفات افراد ملکی را تشکیل می دهد.^{۲۳} یوناما ۳۲۰ مورد تلفات ملکی (۵۸ کشته و ۲۶۲ مجروح) را به عناصر نامعلوم مخالف دولت نسبت داده است.

برخلاف سال ۲۰۱۸، تلفات ملکی ناشی از انفجار مواد منفجره تعبیه شده ی غیرانتحاری در سال ۲۰۱۹ بیشتر از تلفات ملکی برخاسته از حملات انتحاری بوده و بزرگترین عامل تلفات ملکی توسط عناصر مخالف دولت در این سال تلقی می گردد. مواد منفجره تعبیه شده غیرانتحاری باعث ۲۲۵۸ مورد

تلفات ملکی (۵۰۷ کشته و ۱۷۵۱ مجروح) شده که ۲۴ درصد افزایش را در مقایسه با سال ۲۰۱۸ نشان می دهد. حملات انتحاری دومین عامل مهم تلفات ملکی منسوب به عناصر مخالف دولت بوده که منجر به ۲۰۷۸ مورد تلفات ملکی (۳۷۸ کشته و ۱۷۰۰ مجروح) گردیده است. این آمار بیانگر کاهش ۲۶ درصدی در مقایسه با سال ۲۰۱۸ می باشد و عمدتاً برخاسته از کاهش ۷۶ درصدی تلفات ملکی ناشی از حملات انتحاری منسوب به شاخه خراسان داعش می باشد، در حالیکه تلفات افراد ملکی برخاسته از حملات انتحاری طالبان الی ۱۳۳ درصد افزایش یافته است. یوناما ۱۱ درصد کاهش در تلفات افراد ملکی ناشی از درگیری های زمینی منسوب به عناصر مخالف دولت را ثبت کرده که باعث ۱۲۲۹ مورد تلفات ملکی (۲۶۱ کشته و ۹۶۸ مجروح) شده است.

نیروهای طرفدار دولت

یوناما ۲۹۳۳ مورد تلفات ملکی (۱۴۷۳ کشته و ۱۴۶۰ مجروح) توسط نیروهای طرفدار دولت را ثبت کرده است. رقم متذکره ۱۳ درصد افزایش در تلفات افراد ملکی در مقایسه با سال ۲۰۱۸ و نیز بلندترین رقم از سال ۲۰۰۹ به این طرف یعنی از زمان آغاز ثبت سیستماتیک تلفات افراد ملکی توسط یوناما را نشان میدهد که به نیروهای طرفدار دولت منسوب گردیده است. این افزایش عمدتاً از اثر افزایش در تلفات ملکی در جریان درگیری های زمینی و همچنین افزایش اندک در مجموع تلفات ملکی ناشی از حملات هوایی می باشد که در

بلندترین حد خود باقی مانده است. تلفات ملکی منسوب به نیروهای طرفدار دولت ۳۳ درصد افزایش را طی سه ربع نخست سال و ۳۹ درصد کاهش را در ربع چهارم سال در مقایسه با سال ۲۰۱۸ نشان می دهد. اکثر (۴۳ درصد) تلفات ملکی منسوب به نیروهای طرفدار دولت در خلال درگیری های زمینی اتفاق افتاده که به تعقیب آن حملات هوایی (۳۶ درصد) و عملیات های تلاشی (۱۲ درصد) قرار دارد. حملات هوایی بزرگترین عامل کشتار افراد ملکی منسوب به نیروهای طرفدار دولت بود که باعث تقریباً نیم مجموع کشته شدگان افراد ملکی منسوب به این نیروها شده است.

یوناما ۱۶۸۲ مورد تلفات ملکی (۶۸۰ کشته و ۱۰۰۲ مجروح) را در سال ۲۰۱۹ به نیروهای ملی امنیتی افغانستان نسبت داده که بیانگر افزایش اندک در مقایسه با سال ۲۰۱۸^{۲۴} می باشد. یوناما ۷۸۶ مورد تلفات ملکی (۵۵۹ کشته و ۲۲۷ مجروح) را به نیروهای نظامی بین المللی نسبت داده که ۱۸ درصد افزایش را در مقایسه با سال ۲۰۱۸ نشان می دهد. یوناما ۱۸۴ مورد تلفات ملکی (۱۰۲ کشته و ۸۲ مجروح) توسط گروه های مسلح طرفدار دولت را ثبت کرده که دو درصد افزایش را در مقایسه با سال ۲۰۱۸ نشان داده و هنوز هم دو برابر آمار تلفات ملکی در سال ۲۰۱۷ می باشد.

نیروهای طرفدار دولت باعث ۱۲۶۰ مورد تلفات ملکی (۳۶۳ کشته و ۸۹۷ مجروح) در جریان درگیری های زمینی شدند که بیانگر ۲۵ درصد افزایش در مقایسه با سال ۲۰۱۸ بوده و

- برخلاف روندی نزولی می باشد که در دو سال متوالی ثبت شده بود. یوناما ۱۰۴۵ مورد تلفات ملکی (۷۰۰ کشته و ۳۴۵ مجروح) در نتیجه حملات هوایی را ثبت کرده است.^{۲۵} از جمله این آمار، یوناما ۷۵۵ مورد تلفات ملکی (۵۴۶ کشته و ۲۰۹ مجروح) را به نیروهای نظامی بین المللی، ۲۳۱ مورد تلفات ملکی (۱۱۳ کشته و ۱۱۸ مجروح) را به نیروهای هوایی افغانستان و متباقی ۵۹ مورد تلفات ملکی (۴۱ کشته و ۱۸ مجروح) را به نیروهای نامعلوم طرفدار دولت نسبت داده است. عملیات های تلاشی باعث ۳۶۰ مورد تلفات ملکی (۲۷۸ کشته و ۸۲ مجروح) شده و حدود سه چهارم این موارد توسط نیروهای خاص امنیت ملی، نیروهای شاهین و نیروهای محافظت خوست به وقوع پیوسته است. نیروهای متذکره توسط نیروهای بین المللی حمایت می شوند.^{۲۶}
- استفاده از انداخت های غیر مستقیم (هاوان، راکت و نارنجک) در ساحات مزدحم را متوقف سازند.
- هدف قرار دادن افراد ملکی به شکل عمدی به شمول کارمندان ملکی دولت، مدافعین حقوق بشر، قضات، خبرنگاران، سارنوالان، معلمین مکاتب، مدد رسانان اولیه و کارمندان امداد رسان را فوری متوقف سازند.
- هر نوع حمله و تهدید علیه تأسیسات صحنی و کارکنان صحنی به شمول واکسیناتوران و کمپاینران پولیو را متوقف سازند؛ هر نوع حمله و تهدید علیه مکاتب و کارمندان سکتور معارف را متوقف سازند و اطمینان حاصل نمایند که عملیات های نظامی مانع دسترسی اطفال به معارف نمی شود.
- اجرای مجازات ظالمانه، غیرانسانی یا تحقیر آمیز را بالای افراد، بلافاصله متوقف سازند.

پیشنهادهات

یوناما پیشنهادات ذیل را برای طرف های درگیر ارائه می کند تا تلاش های شان جهت محافظت افراد ملکی را تقویت بخشیده، از تلفات ملکی جلوگیری کرده و نیز مکلفیت های شان را بر اساس حقوق بشردوستانه بین المللی و قواعد حقوق بشر بین المللی رعایت نمایند.

تمام عناصر مخالف دولت:

- استفاده ی بدون تفکیک و نامتناسب از هر نوع مواد منفجره تعبیه شده به ویژه در ساحات مزدحم را متوقف سازند.

طالبان

- اطمینان حاصل نمایند که تمام اوامر و فرامین در مطابقت با حقوق بشردوستانه بین المللی به ویژه اصول احتیاط، تفکیک و تناسب قرار دارد و آنانی را که حملات بدون تفکیک انجام می دهند یا افراد و اهداف ملکی را عمداً مورد هدف قرار می دهند، پاسخگو قرار دادند. تعریف افراد ملکی که همخوانی با حقوق بشردوستانه بین المللی قرار دارد را تطبیق نمایند؛ اعلامیه های رهبری طالبان را

که حملات بالای افراد ملکی و مناطق مزدحم ملکی را منع قرار می دهد، نافذ کنند؛ اوامری را اجراء نمایند که به اعضای طالبان دستور می دهند تا از تلفات افراد ملکی جلوگیری کنند؛ پالیسی های طالبان در مورد محافظت افراد ملکی را همگانی سازند.

افراد ملکی به شمول ارتباط با کمیسیون نظامی را تقویت دهند. افزون بر تحقیق رویداد های تلفات ملکی، تمرکز روی جلوگیری از این گونه تلفات را منجمله از طریق تدویر برنامه های آموزشی برای جنگجویان پیرامون حقوق بشردوستانه بین المللی، افزایش دهند.

تمام نیروهای طرفدار دولت:

- استفاده از مواد منفجره تعبیه شده که به وسیله قربانی فعال می شود، مثلاً مواد منفجره تعبیه شده نوع فشاری را که به مثابه ی ماین های تعبیه شده ضد پرسونل عمل می کنند، باید بلافاصله متوقف سازند و تعهد قبلی مبنی بر منع استفاده از ماین ضد پرسونل را رعایت نمایند.
- تدابیر جهت تطبیق اوامر پیرامون جلوگیری از استخدام و استفاده ی اطفال را تقویت بخشند و از پاسخگوئی فرماندهانی که اطفال را استخدام و مورد استفاده قرار می دهند، اطمینان حاصل نمایند.
- هدایات فوری و واضح را به فرماندهان پیرامون وضعیت محافظت شده کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان و سایر مدافعین حقوق بشر به مثابه کارمندان ملکی که برای حقوق افراد در افغانستان فعالیت می کنند، صادر نمایند تا این مدافعین وظایف شان را بدون ممانعت و هراس انجام دهند.
- هر نوع تهدید و حمله علیه رسانه ها، و هر نوع فعالیتی که مانع آزادی رسانه ها و آزادی بیان می شود را متوقف سازند.
- فعالیت های کمیسیون شکایات و جلوگیری از تلفات

- بررسی به موقع و جامع از طرزالعمل های تثبیت هدف و تدابیر پیشگیرانه احتیاطی به شمول ارزیابی نحوه عملکرد فرد مورد نظر به ویژه در خصوص عملیات های هوایی به منظور ارزیابی موثریت و ارائه پیشنهادات برای بهبود را روی دست گیرند.

- بررسی ها و تحقیقات پسا عملیات را بعد از درج ادعا های تلفات ملکی به منظور شناسائی گستردگی خسارات، بهبود فعالیت های عملیاتی و حصول اطمینان از پاسخگوئی، تقویت بخشند.

- شفافیت تحقیقات در مورد رویداد های تلفات ملکی را افزایش دهند و نتایج آن را با قربانیان ملکی و اقارب شان شریک سازند؛ از پرداخت غرامت مناسب، مؤثر و فوری در برابر آسیب وارده اطمینان حاصل نمایند؛ و سایر انواع غرامت غیر مالی مانند معذرت خواهی را در نظر گیرند تا اعتماد میان افراد متاثر مجدداً احیاء گردد.

حکومت افغانستان

- تمام گروه های مسلح طرفدار دولت به شمول نیروهای محافظت خوست و نیروهای شاهین را فوری منحل و خلع سلاح نمایند؛ یا پس از بررسی دقیق، آنها را رسماً شامل صفوف نیروهای ملی امنیتی افغانستان کنند؛ شفافیت و پاسخگوئی در مورد عملیات های نیروهای خاص امنیت ملی که خارج از سوق و کنترل رسمی حکومت به نظر می رسد، را افزایش بخشند و با نیروهای نظامی بین المللی هماهنگی نمایند؛ تمام ادعا های نقض نورم های حقوق بشر بین المللی و حقوق بشردوستانه بین المللی را به منظور حصول اطمینان از پاسخگوئی در برابر تخطی ها و بدرفتاری های ارتکاب یافته منجمله اعدام های صحرایی یا فراقضایی، مورد تحقیق قرار دهند.
- استفاده از انداخت غیر مستقیم (هاوان، راکت و نارنجک) و سایر مواد منفجره دارای ساحه تخریب وسیع در مناطق مزدحم را متوقف سازند؛ به طرح و بهبود رهنمود های تاکتیکی، قواعد درگیری و سایر طرزالعمل های مربوط به استفاده از هواپیماهای جنگی، ادامه دهند.
- تلاش ها برای محافظت رهبران مذهبی و همچنان جمعیت اقلیت مسلمانان اهل تشیع در برابر حملات با انگیزه فرقه‌ئی، از طرق مختلف به شمول افزایش

تدابیر محافظتی و امنیتی موجود، تقویت میکانیزم های پیشگیرانه، و حصول اطمینان از هماهنگی و ارتباط بهتر با افراد متأثر را بیشتر نمایند.

- ارتقای ظرفیت نیروهای ملی امنیتی افغانستان در راستای اجرای مؤثر عملیات ها برضد مواد منفجره تعبیه شده به شمول استحصال مواد منفجره تعبیه شده را ادامه دهند؛ اطمینان حاصل شود که حکومت افغانستان منابع لازم را بخاطر تطبیق کامل استراتژی ملی مبارزه علیه مواد انفجاری تعبیه شده اختصاص دهد.
- پروسه ارزیابی تعیین سن و طرزالعمل بررسی دقیق افراد حین استخدام باید تقویت بخشیده شود. حیطه فعالیت واحد های محافظت اطفال در چوکات پولیس ملی افغانستان را گسترش دهند تا نظارت پیگیر را در پوسته های امنیتی به منظور جلوگیری و توقف موارد استفاده از اطفال برای مقاصد جنگی و غیرجنگی توسط اعضای نیروهای ملی امنیتی افغانستان روی دست گیرند؛ احکام کود جزا در مورد بچه بازی را تطبیق کنند و از پاسخگوئی مرتکبین در برابر جرایم خشونت جنسی علیه اطفال اطمینان حاصل نمایند.

نیروهای نظامی بین المللی

نیروهای ایالات متحده در افغانستان

- منابع بیشتر را در اختیار تیم کاهش تلفات ملکی قرار دهند تا این تیم را قادر سازد که بررسی های عمیق تر و به موقع را در مورد رویداد های تلفات ملکی روی دست گرفته و وظایف تیم را گسترش داده تا زمینه برای بکارگیری تجارب آموخته شده فراهم شود.
- پروتکل های موجود را به منظور جلوگیری از تلفات ملکی به ویژه در جریان حملات هوایی که در حمایت از نیروهای نظامی افغانستان/نیروهای بین المللی که در زمین مورد حمله قرار می گیرند، و حملاتی که تحت هر شرایطی بالای تأسیسات اجراء می گردد را به گونه جامع بازنگری و تقویت نمایند.
- بررسی و تحقیقات پسا عملیات را پس از درج ادعا های تلفات ملکی ناشی از حملات هوایی و عملیات های تلاشی به منظور شناسائی میزان آسیب وارده، بهبود فعالیت های عملیاتی، ترویج پاسخگوئی و حصول اطمینان از پرداخت غرامت مناسب، موثر و فوری برای قربانیان، ادامه دهند و از شفافیت در زمینه اطمینان حاصل نمایند.
- در صورتیکه تلفات ملکی ناشی از عملیات مشترک به وقوع پیوسته باشد، تلاش ها برای بررسی رویداد های

تلفات ملکی با مسئولین افغانستان را افزایش بخشند؛ برنامه های آموزشی و مساعدت بیشتر را به منظور ارزیابی مؤثر خسارات جنگ در اختیار نیروهای ملی امنیتی افغانستان قرار دهند؛ سهمگیری با قربانیان منجمله از طریق نیروهای افغانستان در مورد رویداد هایی که تلفات ملکی به وقوع پیوسته است را افزایش بخشند.

- پالیسی های هدف گیری افرادی که نه به گونه مستقیم در درگیری دخیل بوده و نه هم فعالیت های دوامدار جنگی را برای گروه مسلح انجام می دهند، بازنگری و بازبینی نماید تا در مطابقت و همخوانی با حقوق بشردوستانه بین المللی قرار گیرد.

حمایت قاطع

- به حمایت از دولت افغانستان در امر تطبیق پالیسی ملی جلوگیری از تلفات ملکی از طریق تدویر دوامدار برنامه های آموزشی و فراهم آوری منابع و مساعدت های لازم به نیروهای ملی امنیتی افغانستان در سطوح پالیسی، عملیاتی و تاکتیکی به ویژه روی دست گرفتن تدابیر کاهش دهنده به منظور جلوگیری از خسارات به افراد ملکی از اثر انداخت غیر مستقیم، سلاح های انفجاری دارای ساحه تخریب وسیع و هواپیمای جنگی، ادامه دهند.

پانویس

۱. در سال ۲۰۱۸، یوناما ۱۰۹۹۴ مورد تلفات ملکی (۳۸۰۳ کشته و ۷۱۹۱ مجروح) را ثبت کرد.
۲. عناصر مخالف دولت شامل اعضای طالبان و شاخه خراسان دولت اسلامی و همچنان اعضای سایر گروه های مسلح که در درگیری های مسلحانه یا مخالفت مسلحانه علیه دولت افغانستان و یا نیروهای بین المللی سهم هستند، می باشند. مراجعه شود به: ضمیمه ۲: طرف های عمده درگیری و ضمیمه ۳: اصطلاحات.
۳. نیروهای طرفدار دولت به نیروهای ملی امنیتی افغانستان و سایر نیروها و گروه هایی اطلاق می شود که در عملیات های نظامی و شبه نظامی علیه مخالفین سهم داشته و به گونه مستقیم یا غیرمستقیم تحت کنترل دولت افغانستان قرار دارند. در گزارش های یوناما در مورد محافظت افراد ملکی، نیروهای طرفدار دولت شامل گروه های مسلح طرفدار دولت می شود. مراجعه شود به: ضمیمه ۲: طرف های عمده درگیری و ضمیمه ۳: اصطلاحات.
۴. به گزارش ششماهه یوناما در مورد محافظت افراد ملکی (جولای ۲۰۱۹) که در وب سایت ذیل قابل دسترس است، مراجعه شود: <https://unama.unmissions.org/protection-of-civilians-reports>.
۵. از ۱ جولای الی ۳۰ دسامبر ۲۰۱۹، یوناما ۴۴۸۹ مورد تلفات افراد ملکی (۱۲۵۶ کشته و ۳۲۳۳ مجروح) را ثبت کرد.
۶. از ۱ اکتوبر الی ۳۱ دسامبر ۲۰۱۹، یوناما ۱۹۳۰ مورد تلفات ملکی (۷۲۵ کشته و ۱۲۰۵ مجروح) را ثبت کرد در حالیکه این رقم در عین زمان در سال ۲۰۱۸ به ۲۷۵۴ مورد تلفات ملکی (۹۳۳ کشته و ۱۸۲۱ مجروح) می رسید.
۷. در سال ۲۰۱۹، شاخه خراسان داعش هفت حمله انتحاری بشمول حملات پیچیده که باعث ۴۵۵ مورد تلفات ملکی (۱۸۳ کشته و ۲۷۲ مجروح) شد را انجام داد، در حالیکه در سال ۲۰۱۸، به تعداد ۳۶ حمله مشابه انجام شده بود و منجر به ۱۸۹۲ مورد تلفات افراد ملکی (۵۵۷ کشته و ۱۳۳۵ مجروح) گردید. سال ۲۰۱۹ در مقایسه سال ۲۰۱۸ کاهش ۷۶ درصدی را نشان می دهد.
۸. در سال ۲۰۱۹، طالبان ۲۹ حمله انتحاری بشمول حملات انتحاری پیچیده که باعث ۱۴۹۹ مورد تلفات ملکی (۱۶۵ کشته و ۱۳۳۴ مجروح) گردید را انجام داد، در حالیکه در سال ۲۰۱۸ با ۲۱ حمله مشابه این رقم به ۶۴۲ مورد (۲۱۶ کشته و ۴۲۶ مجروح) می رسید که بیانگر افزایش ۱۳۳ درصدی می باشد.
۹. در سال ۲۰۱۹، یوناما ۲۸۳۲ مورد تلفات ملکی (۸۱۷ کشته و ۲۰۱۵ مجروح) ناشی از حملات عناصر مخالف دولت را ثبت کرده بود که آنها عمداً افراد ملکی را مورد هدف قرار داده بود.
۱۰. برای معلومات بیشتر به بخش (ب) (ب) ۴ حملات هوایی این گزارش مراجعه شود.
۱۱. در سال ۲۰۱۸، یوناما ۹۵ مورد تلفات ملکی ناشی از حمله هوایی مورخ ۲ اپریل ۲۰۱۸ نیروهای هوایی افغانستان در ولسوالی دشت ارچی ولایت کندز ثبت کرده بود (به گزارش سال ۲۰۱۸ یوناما در مورد محافظت افراد ملکی، صفحه ۳۴ و ۳۵) که در وب سایت ذیل قابل دسترس است، مراجعه شود: <https://unama.unmissions.org/protection-of-civilians-reports>.
- به استثنای این یک مورد، یوناما در سال ۲۰۱۹ افزایش ۱۰ درصدی را در تلفات افراد ملکی توسط نیروهای هوایی افغانستان ثبت می نمود.
۱۲. به گونه مثال، این شامل افرادی می شود که ممکن مالیه یا زکات جمع آوری می کنند یا افرادی که ممکن در حمایت مالی عناصر مخالف دولت از طریق پروسس مواد مخدر غیرقانونی یا از طریق دیگر دخیل باشند. به گزارش ویژه یوناما: حملات هوایی بالای تأسیسات مشکوک به پروسس مواد مخدر در ولایت فراه، ۵ می ۲۰۱۹ (در ماه اکتوبر ۲۰۱۹ نشر شد) که در وب سایت ذیل قابل دسترس است، مراجعه شود: <https://unama.unmissions.org/protection-of-civilians-reports>.
۱۳. کمیته بین المللی صلیب سرخ (ICRC)، رهنمود تشریحی در مورد فرضیه اشتراک مستقیم در درگیری ها بر اساس حقوق بشردوستانه بین المللی، می ۲۰۰۹، صفحات ۳۲-۳۵.
۱۴. مطالعه حقوق عرفی بشردوستانه بین المللی کمیته بین المللی صلیب سرخ (ICRC)، قاعده ۶. برای معلومات بیشتر در مورد تحلیل حقوقی این موضوع، لطفاً گزارش ویژه یوناما در مورد: حملات هوایی بالای تأسیسات مشکوک به پروسس مواد مخدر در ولایت فراه، ۵ می ۲۰۱۹ (که در اکتوبر ۲۰۱۹ نشر شد)، و در وب سایت ذیل قابل دسترس است را مطالعه فرمایید: <https://unama.unmissions.org/protection-of-civilians-reports>.
۱۵. به لیست طرف های تحت ضمیمه ۱ گزارش سرمنشی در مورد اطفال و درگیری های مسلحانه (A/73/907)، مورخ ۲۹ جون ۲۰۱۹ مراجعه شود.
۱۶. بچه بازی یک عمل زشتی است که در آن بچه ها به منظور خوشگذرانی مورد بهره کشی مردان ثروتمند یا قدرتمند قرار می گیرند و مشخصاً شامل رقص و عمل جنسی می شود؛ بچه بازی در کود جزای جدید که در فبروری ۲۰۱۸ نافذ شد، جرم پنداشته شده است.
۱۷. مرتکبین از جمله نیروهای طرفدار دولت یا عناصر مخالف دولت نبودند.
۱۸. به بخش (ب) (ب) ۴: عملیات های تلاشی مراجعه شود.
۱۹. مجموع فیصدی بخاطر اعشاریه گاهی کمتر و گاهی بیشتر از صد می شود. در نتیجه، درصد دسته بندی ارقام با مجموع فیصدی گاهی همخوانی ندارد.
۲۰. برای معلومات بیشتر به بخش (د) ۵، به گلوله باری های سرحدی مراجعه شود.
۲۱. در سال ۲۰۱۸، یوناما ۶۹۷۰ مورد تلفات ملکی (۲۲۳۸ کشته و ۴۷۳۲ مجروح) را به عناصر مخالف دولت نسبت داده است.
۲۲. از مجموع رویداد های منسوب به طالبان، این گروه مسئولیت ۸۱ حمله را به عهده گرفتند که باعث ۱۷۱۲ مورد تلفات ملکی (۲۰۴ کشته و ۱۵۰۸ مجروح) گردیده است.
۲۳. از مجموع رویداد های منسوب به شاخه خراسان داعش، این گروه مسئولیت ۵۰ حمله (که اکثراً افراد ملکی مورد هدف قرار گرفت) را به عهده گرفته که باعث ۷۸۸ مورد تلفات ملکی (۱۸۱ کشته و ۶۰۷ مجروح) شده است.
۲۴. در سال ۲۰۱۸، نیروهای ملی امنیتی افغانستان باعث ۱۶۲۹ مورد تلفات ملکی (۶۴۰ کشته و ۹۸۹ مجروح) شد.
۲۵. این در حالی با آمار سال ۲۰۱۸ مقایسه می شود که یوناما در سال ۲۰۱۸ به تعداد ۱۰۱۳ مورد تلفات ملکی (۵۳۴ کشته و ۴۷۹ مجروح) برخاسته از حملات هوایی توسط نیروهای طرفدار دولت را ثبت کرده بود.
۲۶. این در حالی با آمار سال ۲۰۱۸ مقایسه می شود که یوناما در سال ۲۰۱۸ به تعداد ۳۵۳ مورد تلفات ملکی (۲۸۴ کشته و ۶۹ مجروح) برخاسته از عملیات های تلاشی توسط نیروهای طرفدار دولت را ثبت کرده بود.